

Megjelenik hetenként kétszer szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely (Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilvtár
soronként 20 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

A Zipserek nyolcszáz éves jubileuma

Irta: Tisza Miksa ny. r. főtanácsos.

Köz tudomásu immár, hogy őseink zöme a tizenegyedik század folyamán vándorolt be a magyar királyok hívására Szászországból és Flandriából a Magas-Tátra, a Kárpátok legmagasabb hegysége alatt elterülő síkságra, mely abban az időben évszázados rengeteg volt. Őseink eleinte primitív gerendaházakban laktak, melyek hasonmása a rutén vidéken ma is található. De már a tizenkettedik században kőanyagból készültek a házak. Városokban emeletes házak jeleztek a kulturális különbséget. A huszonnegy szepesi város a tizenkettedik század végén már teljes virágzásban állott. Őseink rendkívül önérzetes, szerény és erényes, jóindulatu emberek voltak, akik érzésben a magyarokkal teljesen összeolvadtak, a ma-

gyatoknak édes testvérei lettek: együtt örvendeztek, együtt szenvedtek nyolcszáz éven át, míg Trianon nem szakította el őket egymástól. A térképen el vannak egymástól választva, de lelkiileg annál erősebben simulnak egymáshoz, mert a testvéri rokonérzést a lelkekből kioldósni még a „mindenható” cseheknek sem lehet. Hiába van békeszerződés, hiába van Kellog-paktum, melyben a cseh szellem dominiál, a zipserek soha sem lesznek hálátlanok azok iránt, akiknek új hazájukat köszönhetik, azt a hazát, melyben nyugodtan, meglegedetten élhettek nyolcszáz esztendeig...

Mi már 1917-ben indítottunk mozgalmat a nyolcszáz éves jubileum megtartása érdekében, amit okmányokkal igazolni tudunk; tehát oly időben, amikor még senki sem tudta, illetve sejtette, hogy a Szepesség, a szép kis Zipserország katasztrófa előtt áll, melyet a cseh invázió előidézett. A Felvidék, melynek világitó szövéténeke a kis Zipserország volt, ma úgy néz

ki, mint a tatárjárás után. — A fejlett szellemi élet, az ipar. a kereskedelem a minimumra leszállítva. A tudományt és műveltséget terjesztő tanintézetek bezárva, a gyárkémények leszerelve, a kereskedelem Prágára irányítva. És az egykor virágzó idegenforgalom? Mindent tönkretettek a „felszabadítók.” De mégsem! Áll még a Magas-Tátra. De nem lehetetlen, hogy lerombolják a Magas-Tátra csúcsait is, melyek könnyes szemmel tekintenek Magyarország felé. Hallatlan dolgok történnek a Felvidéken, a Szepességen és ezeket a vérfagyasztó jankiáltásokat nem hallják Genfben? A sötét középkorbeli spanyol inkvizíció működik a „felszabadult” területen és a „civilizált” világ hallgatóság tudomásul veszi a kegyetlenkedéseket. Kémrendszerük minden képzeletet felülmúl és jelszavuk: „a magyarok és a magyarónok pusztuljanak!”

Nekünk, zipsereknek kötelességünk szót emelni a Felvidéken, a Szepességen tíz év óta dúló lelki hadjárat ellen; nem nézhetjük tovább tétlenül,

mint kineznek, pusztítják testvéreinket a csehek; elvégre mindennek meg van a mértéke, mely szabály alól a csehek nem lehetnek kivétel. Elég volt a „felszabadításból”! Megtartjuk a nyolcszáz éves jubileumot és ott megmondjuk, mikor vándoroltunk be Magyarországra, hogyan bántak velünk a magyarok és hogyan bántak a többi magyarországi nemzetiségekkel. Hangosak leszünk, hogy tudja meg a gonosz, romlott, durva lelkű világ, mily szörnyű igazságtalanságot követtek el Trianonban Magyarország ellen. Meg tudja említett világ, hogy mi történt a lefolyt nyolcszáz év alatt a Szepességen, a Felvidéken; de meg fogja tőlünk tudni azt is, mi történt ugyanott a lefolyt tíz év alatt. Ez rettentő tetemrehívás lesz.

Az egész ország közvéleménye bizonyára velünk érez, velünk tart és ott lesz a zipserek nyolcszáz éves jubileumán mindenki, aki magyarnak érzi magát. Elsősorban számítunk az itt élő zipserekre s így természetesen a Zemp-

Heti problémák

Ácsorgás a mozi előtt.

Ez a mozi előtti ácsorgás tulajdonképpen olyan előétel féle, étvágy csináló csemege a mozielőtti, amikor a férfiak nekidülve a falnak, vagy ögyeleget a kőkockákon holmi cigarettaközi bámulásra készülnek, míg a nők meglebbentik édes fürtjeiket, divatosra gyürik fel kabátjuk gallérját, mélyen és puhán gombolkóznak be a simogató kelmék selymes öleléseibe és szavaikkal belemerülnek az elképzelt divatlap legújabb kreációjának lecsepejtésébe és élvezetébe.

Váratlan és szándékos találkozások örömei hurrognak a levegőben itt a mozi előtt, másnapi ebéd megállapítások és erkölcsi érdemrendeket osztogatnak itt egymás között a mindig másokkal törődő emberek. Kisebb és nagyobb emberkarikák képződnek a bejáratok előtt a bejárat villanyok alatt divatbemutatóhoz hasonló felvonulás csillog és fodrász versenyszerű hajkoronák diszelegnek. Mindenki önmagát figyeli és természetesen másokat. Az emberbogyóban — mint apró, türelmetlen gyíkok — rikkancsok futkároznak és hangos nemtörődömséggel pocskolják vézna tüdejük gyenge erejét.

Szép ez a színes embergyűrű a mozi előtt. Valóságos kis társadalom. A mozi társadalmával elvekel, vágyakkal, rejtett szerelmekkel, filozófiával és kasztrendszerrel. Ezt a jellegzetes csoportbeosztást néhány fillérnyi helyárdifferencia teremtetle.

A páholyközönség a mozi társadalom arisztokráciája. Tagjai kimérték és előkelők. Az előadás alatt kínos csendben ülnek és bizonyos látszólagos hozzáértéssel unatkozzák végig a felvonásokat. Szünet közben esetleg megkockáztatnak egy-egy kategorikus véleményt és mentholos cukorkát szopogatnak.

Hiába, a páholy kötelez. A páholyok korlátain túl ül az Istenadta nép. Leghátul a türelmesek, akik már a sötétben is beszélnek néha. Ezek már tagjai valamely pártnak. Dolores del Rio, Bánky Vilma, vagy Mosjukin-pártiak — és főleg Conrad Veidt-isták. Itt elvéve már sóhajokat is hallunk és itt-ott könny is csillog a szemekben néha. Néhol meglepetésszerűen egy-egy megránduló kar gesztusa villan meg előttünk. Az ilyen rapszódikus és váratlan-ságával a szívverést is elállító karmesteri mozdulat már a kísértő zene ütemeit kíséri. Mert itt már zeneimádók is vannak, akik ellenállhatatlan imádatukban a hátunk

mögül a fülünkbe fujják az áriát, nehogy élvezhessük a zenét.

Hiába, a nép kötelekésbe való tartozás itt már érzeteli felszabadító hatását.

A következő kaszt tagjai a legérdekesebbek. Itt minden ember külön-külön mozi szakértő, mozi-zseni, ujtó és kritikus. Itt mintha felszabadultak volna az erők, állandó vita folyik, véleményváltás bandázs nélkül — és örökké zengő nagyhanguságok segítik percről-percre valami idegszanatórium felé a védtelen nézőt. Ez a hely kissé veszélyes, mert a nagy nevek csak úgy röpködnek a levegőben és elmúlt, régijátszott filmek felé uszó reminiscenciák rémitenek. Itt minden ember filmtörténész és mozi-kronológus és itt-ott Hány János élményeire emlékeztető emlékezősek nevetetnek. Ennek a kasztnak semmi sem új, semmi sem eredeti, semmi sem elég tetszetős. Minden film unatja őket és mégis minden képet megnéznek és olyan szűz ösmerettel bírnak, hogy az első felvonás után kapásból mesélik el az egész film történetét, miáltal — képletesen írva — elsózzák az egész moziállapot és fölöslegessé teszik egyeseknek az ottmaradást. De nem volnék őszinte, ha elhallgatnám, hogy e helyen nemcsak a mozi multjáról és jövőjéről szerzek tanulságos ösmereteket, hanem

a város intim eseményei is elem tárulnak. Legtöbbször már leszűrt véleményekkel együtt úgy, hogy szinte fölöslegessé válik bennem a képesség, hogy eseményekről önállóan alkossak véleményt.

A további kaszt közönsége változó, bár lényegében ez a legstabilabb mozi közönség csoport. De tagjait nem ösmerem, mert zárkóztak és csak sport, cigaretta és rokonszakma ügyekben hajlandók nyilatkozni.

8 óra. A tömeg már idevándorolt a mozi elé. Széles egymást köszöntések hurrognak a levegőben és meglendített kalapok usznak az ismerős arcok felé. — Itt kislányok dugják össze szenzáció éhes fejüket, amott gyerek — el nem viit gyerekek — szomorkodnak a kifüggesztett tábla előtt: „csak 16 éven felülieknek.”

Egy gyerek vigasztalja a kívül maradtakat. Ne busuljatok. Marhaság az egész. Majd jön Tom Mix. Az az igazi. Ott csálnak, lopnak, rabolnak, verekednek, ugrálnak — ebbe meg csak jönnek, mennek az emberek, aztán ki van írva „vége.” Az az igazi film. — Talán igaza van.

1/49. A zene megszólal, az izgalom nekifeszül a vászonnak. — Kezdődik az előadás és jó mulatást kíván az ácsorgóknak

Szinetár György

Egyes szám ára 10 fillér

FOGFÁJÁS ELLEN LEGBIZTOSABB SZER A
egy capsula elegendő, hogy a legmakacsabb fájást azonnal megszüntesse.
Minden gyógyszerárban kapható.

NEOKRATIN,

lénvármegye területén lakó szepesi emberekre: férfiakra, nőkre. Megvagyunk róla győződve, hogy minden egyes zipser meg fogja ragadni az alkalmat, hogy a nyolcszáz éves zipser jubileumon ne csak részt vegyen, hanem annak létrejöttét minden rendelkezésére álló eszközzel elő fogja mozdítani, mint az őseink méltó utódjához illik. Ha a mi őseink Rozgony mellett a magyar királyért véreznit tudtak, mert hiszen a zipserbandérium döntötte el a rozgonyi csatát Róbert Károly királyunk javára, akkor mi is hozhatunk egy kis áldozatot a magyar hazánk oltárára akkor, amikor az egész világ igazságtalan vele szemben. Nekünk, mint nemzetiségnek senki sem tilthatja meg, hogy az igazság mellé álljunk, annál kevésbé, mert mi — mint fentebb említém — már 1917 ben terveztük a nyolcszáz éves zipser jubileumot 1920-ra. Azt akarjuk, hogy a zipser jubileum oly nagyszabású és méltóságos legyen, hogy a külföld elismerését is kivívja magának. Ott legyünk valamennyien!

A drágaság kérdése

uralja megint csak mindennél jobban az ország közhangulatát. Kormányának és fővárosnak egyaránt legégetőbb problémájává vált a drágaság ránczudult lavinája, mely a mai gazdasági helyzetben mindennél szorítóbban nehezedik a fogyasztókra.

Ujhely határszéli fekvése okozta gazdasági helyzeténél fogva az ország városai között évek óta vezető pozícióban fekszik a drágaságban s haszontalannak bizonyult itt minden küzdelem, amelyet akár a fogyasztók folytattak, akár a hatóságok intézkedései céloztak a drágaság letörésére.

A mai piac árai már a legszemérmelenebb és mivel sem indokolható árdragítás jegyében alakultak ki, kétségbeejtve és a legélesebb kifakadásra készítve a fogyasztókat.

Zöldség, gyümölcs, baromfi, tejtermékek piacának árai a múlt hetekhez képest, a fogyasztók sóvágyó tárcáját tekintve, megfizethetetlen magasságokba szöktek föl, hogy ne is beszéljünk a hus és zsiradék árakról. A széktartóknak elegendő volt csak a híre a drá-

gaságnak arra, hogy áráikkal a még eddig el nem ért magasságokba kapaszkodjanak föl a drágaság lajtorjáján.

Ma a polgármestert a piacon láttuk, érdeklődve az árak iránt. Bizonyára ő is olyan tapasztalatokat szerzett körutján, amelyek teljesen fedik szomorú megállapításainkat. Visszaemlékezünk, ott látva, hogy egy-két évvel ezelőtt a városi tanács nagyon jól bevált intézkedéseket fogantatott a piaci árak szemérmellen árainak letörésére.

Nem állítjuk, hogy az árak emelkedése némileg nem indokolt, de az türetnel, hogy a néhány százalékos indokolt drágaságot a piac hiénái arra használják föl, hogy 50-100%-al verjék föl az árakat.

A hatóságoknak ezekkel a visszaélésekkel itt is a legsürgősebben foglalkozniuk kell, végig raziázni a piacot, mint a fővárosban s haladéktalanul a legerélyesebb, célravezető intézkedéseket fogantatni úgy a napi és heti piacokon, mint a husszékében.

A fogyasztók elkésereedett tömege várja az illetékes hatóságok erélyes beavatkozását s megelőzését azoknak a kemény kritikáknak, melyekkel a hatóságokat illethetik további tétovázásuk esetén.

A sárospataki Ipartestület felszázados jubileuma

A sárospataki Ipartestület ben-sőséges ünnepség keretében ünnepelte vasárnap a köz és társadalmi szempontból egyaránt áldásos működésének 50 éves jubileumát. A valamennyi felekezet templomában tartott délelőtti istentisztelet után az Ipartestület székházában diszközgyűlés volt, melyen megjelent Széll József főispán, a kereskedelemügyi miniszter képviselőben dr. Kerékgyártó György min. o. tanácsos; az IpOSZ-t Papp Ferenc országos elnök, a kamarát Huska Vilmos alelnök képviselte. A szolgabírói hivatal gr. Hoyos Viktor, a nagyközség Phillip Kurt ny. ezredes, főbíró és Rácz Jenő főjegyző vezetése alatt megjelent tiszjikkal volt képviselve. Sárospatak társadalmának színe-java és előkelőségei között ott láttuk még a sárospataki születésű Zboray Károly min. tanácsos, pénzügyigazgatót, Gruska Lajos pápai prelátust, Forgács Gyula ref. lelkészt, Csajka Endre kormány főtanácsost, Harsányi Gyula vezérigazgatót, Boros Adolf BKG. vasut üzletvezetőségi igazgatót, dr. Balint Zoltán iparhatósági biztost Wittich Andor kamarai főtitkárt Petsár Gyula pápai kamarást, az

Ipartestület egykori megalapítójának a fiát. A sátoraljaujhelyi iparosok Fekete Károly ipartestületi elnök vezetése alatt vettek részt a jubileumi ünnepségen.

A diszközgyűlésen Kaczián Gyula elnök tartott megnyitóbeszédet és ugyancsak ő ismertette a testület ötvenéves multját Csonotos József ny. főgimn. igazgató a céhrendszer történetéről tartott nívós előadást. Novák Sándor főiskolai tanár néhai dr. Batta István egyet. magántanár, az Ipartestület volt díszelnökének halhatatlan érdemeit méltatta. A diszközgyűlés táviratilag üdvözölte Horthy Miklós kormányzót, gróf Bethlen István miniszterelnököt, Vass József és Herrmann Miksa minisztereket. A diszközgyűlést a főiskolai tápintézetben díszes bankett követte, melyen nemcsak az ünnepi szónokok, de a kiváló rendezés és a rendezőség, a kiszolgálásnál közreműködő és igen izlésesen beöltöztetett iparosleánykák érdemelnek elismerő dicséretet. Sikeresen szerepelt az ipartestületi dalárda is. Délután Papp Ferenc IpOSZ elnök az iparosság helyzetéről és megszervezéséről tartott igen élvezetes és az iparosságnak sok jó tanácsot nyújtó előadást. Reggelig tartó táncmulatság fejezte be a jubiláris ünnepséget.

Összeírják a városok kölcsönös szükségleteit

A vidéki városoknak régi panasza, hogy a kölcsönügyletek perferktualása igen sokáig húzódik és emiatt számos vidéki város a már régebben elhatározott investíciókat sem hajta végre. Természetesen ez a huza-vona a vállalkozók tevékenységét is károsan befolyásolta, hiszen a műszaki munkákon kívül a vállalkozóknak még a hitelezési nehézségekkel is meg kellett küzdeni. A gazdasági köröknek súlyos sérelme volt ez a pénzügyi megkötöttség és jogosan hangzott el az a kívánság, hogy hajtsák végre a régebbi idő óta elhatározott beruházásokat, amelyek szoros összefüggésben vannak a kölcsönműveletek sima megindulásával. A pénzügyminiszteriumban most azzai a tervvel foglalkoznak, hogy nagyobb lehetőségeket biztosítsanak a városoknak kölcsönös szükségleteik megszerzésére. Ezért pontos összeállítást készítenek az elhatározott, de még végre nem hajtott beruházásokról és a kölcsönös szükségletek terjedelmét megállapítják. Remélhető, hogy ez az összeállítás nem pusztán statisztikai célokat szolgál, hanem

a pénzügyi kormány támogatni fogja a városok kölcsönös szükségleteit, ami természetesen magával fogja vonni a magángazdaság fellendülését.

H I R E K

— APRÓHIRDETÉSROVAT A ZEMPLENEN. Abból a célból, hogy hirdetőfeleink érdekeit még közelebből szolgálhassuk és jutányos áru hirdetések közlését lehetővé tegyük, a ZEMPLEN szeptember 15-i számától kezdve APRÓHIRDETÉS rovatot nyitunk. Hirdetéseket felvesz a „Zemplén” kiadóhivatala (Vármegyeháza II. udvar) és az Ujságpavillon. Hirdetési díj: 10 szög 80 fill., minden további szó 8 fillér. Vastagabb betű két szónak számít. Többszöri hirdetés esetén (szövegváltozás nélkül) 25% árkedvezmény. Az apróhirdetések díja a feladaskor fizetendő, vidékről bélyegben is beküldhető.

— Tanügyi kinevezések.

A kultuszminiszter özv. Istványiné Pálmay Etel tokaji áll. h. tanító nőt a mezőzombori, Horváthné Mácsik Jolán becskedtanyai, Rozmaring József mádi áll. h. tanítót a mádi Valló Ilona bodroghalomi áll. h. tanítónőt a bodroghalomi állami elemi iskolához rendes tanitokká kinevezte. — Csépes Jenő Czeke, Lénárt József Bodrogkeresztúr, Zoltán Gyula Monyhátanyára nyert h. tanítói megbízást.

— Tokajhegyalja kapja az egyik borértékesítő központot. A földmivelésügyi miniszterium a borértékesítési feladatok megoldására, a rendelkezésre álló költségvetési fedezet felhasználásával egyelőre három borértékesítő központ létesítésére készül és ezt a három központot Szekszárd, Gyöngyös és a Tokaj hegyalja fogja megkapni.

— Hangverseny. A Lavotta polgári dalkör szept. 2-án szépen sikerült hangversenyt rendezett a Városi Színházban. Szép törekvések igyekeztek itt a megvalósulás felé és dicséretet nem annyira a teljesítmény, mint inkább a szándék érdemel. A képesség hiányát nagyban pótolták a hibátlan összhang és kórusfegyelem. Szappanos Imre karnagy munkájáról a legőszintébb elismeréssel emlékezhetünk meg. Betanítása és vonalvezetése lendületes, biztos és határozott és különösen két sajtószerezményű dalával „Sok bajom van a szívemmel” és a „Ne hidd...”

címekkel ért el nagy hatást, melyek megismétlése zajos ünneppé léssél követte a szép számban megjelent közönség. — Magasa emelkedett az est színvonala föl Csanics István zongorajátéka, aki Liszt „Mefisztó keringője”-t interpretálta kifogástalan művészi biztonsággal. L. Sebeők Mária madalokkal és a Kremonai hegedűmadárdalának jó előadásával járta az est sikeréhez. Öszintén ünnepezték. Utoljára, de nem utolsósorban említjük meg Lipcsey Kriszta hegedűművésznőt, aki miután átesett az első pillanatok bizonytalanságán, mely átérzéssel és nagy művészi készséggel elevenített elénk Rodi C. moll tételét, de legnagyobb hatást Chopin No. 10. turnéjával érte el. Az egyes szonátákat Nagy Béla kísérte zongorán finoman és elegánsan. Sz. Gy.

— A Közkórház elmebetegjeinek vasárnapi kabaré előadása a legnagyobb érdeklődés mellett kiváló sikerrel zajlott le a Máv. Altszti kör keleti helyiségében. Az elmebeteg megkedvelők bámulatos jelét adták szerepükhez simuló helyes felgátsbeli képességeknek s a legtöbb jesebben részvételük a közönség elismerésére. Ki kell mégis említenünk Boros Miklós nagyszépprológiát és Fekete Imre komoranszát. Dr. Khindl Imre osztályorvos a legelismerésre méltó produkciót végezte a kitünő előadás megrendezésével.

— Ötszázötven tanuló

hallgatása a bodrogközi petíció ügyében. A bodrogkiváiasztás ellen Wágner Károly petícióval élt, míg dr. Barabéla ellenpetíciót nyújtott be. budapesti kir. ítélőtáblát bírta meg a közg. bíróság a való-ság bizonyításával, miután a nyújtott petíciót elfogadta. vizsgálat lefolytatását dr. O. Lajos budapesti ítélőtáblai bír végzi a sárospataki község tanácsstermében. A vizsgálatot söttszázötven tanít hallgatnak ami nemcsak trási összege de rengeteg időt is felemé-ugyhogy négy-öt hétig is eltarhat a tanúk hallgatása ill. a vizsgálat lefolytatása.

— Tűzek a megyében

Nagy tűz pusztított hétfő reggel. Maillot Nándor rátkai birtok. A Holcer Kálmán bérletében birtokon egyik istállóban keletkezett a tűz, hamar rohamosan terjedt tovább a magtárépületre. A kár épületekben negyvennégy termény és állatállományban szonnyégyezer pengő. A kár biztosítás útján megtérül. — sárnapvirradó éjjel — eddig ismeretlen okokból. — Erdőbék község határában, Szűcs Gy. nagy őrnagy birtokán min száz szekér szalma elégett. — sárospataki alsóhatárában N. Ferenc gazdálkodó tanyája leégett. A kár igen nagy. A tűz, szalmakazalból keletkezett s terjedt tovább.

— Jövő év január és február havában lesz a szalma-éves szezon. Amint értesülünk Halyás Menyhért szinigazgató jövő évi január-február havi tervezi az ujhelyi színházi sze-

Felsőmagyarország legolcsóbb bevásárlási forrása!

Dusan felszerelt raktár.

Valódi angol férfiöltöny, felöltő, zsakett és frakk szövetek nagy választékban.

MOSKOVITS HERMAN

SÁTORALJAUJELV

Posztó és gyapjuszövet áruháza Rákóczi ucca (Kispiac)

Szolid, szabott árak! — Alapítva 1906-ban.

Szőrmeraktár

Női kosztüm kelmék

Női szövet

különlegességek

állandó nagy választékban

A serdülő ifjúságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohányi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és lányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a **Ferenc József** vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Baleset. Krotka Lajos ny. főgyermester kezében a fegyver belövés közben felrobbant s a robbanástól kezén és homlokán megsérült. Sérüléseit a kórházban bekötötték és házi kezelésre bocsátották.

Vilányai varrón? A Singer motor megkíméli önt a fáradtságtól, hogy varrógépét lábbal hajtsa! Sziveskedjék valamelyik Singer fióküzletben a Singer motor bemutatását kérni. Vételkényszer nincs.

Felhívás a kamatkedvezmény igénybevételére. Az Országos Munkásbiztosító Intézet sátoraljaujhelyi kerületipénztára felhívja a hátralekos munkaadókat, hogy a terhükön fennálló járulékhátralékaikat legkésőbb 1928. évi szeptember hó 30 ig saját érdekükben fizessék be. Ugyanis az 1928. évi XL. t. c. 175 §-a alapján mindazok a hátralekos munkaadók, akik az 1928. évi május hó 1-éig terjedő időre kirótt járulékaikat 1928. évi szeptember hó 30-áig befizetik, a betegségi biztosítási járulékokból eredő tőke tartozásuk után az esedékesség napjától a volt havi 10-10⁰/₀-os és a jelenlegi havi 2-2⁰/₀-os késedelmi pótlék helyett *csak havi fél % -os késedelmi kamatot tartoznak fizetni.* Munkaadóknak kamatkedvezményre csak úgy van igényük, ha a hátralekos járulékaikat a 1/2⁰/₀-os késedelmi kamattal együtt 1928. évi szeptember hó 30-áig tényleg be is fizetik. A pénztár befizetés esetén a kamatkedvezményre való igényt minden külön kérelem nélkül hivatalból fogja megállapítani és a havi 10⁰/₀-os, illetve havi 2⁰/₀-os késedelmi pótlék és a fél % -os késedelmi kamat közti különbséget törölése, valamint a végrehajtás megszüntetése iránt intézkedik. A baleseti biztosítási járulék, gyógydíj és eljárási költség megtérítésekből eredő hátralekos tartozások után, továbbá az 1828. évi május hó 1-től kezdődő időre kirótt betegségi biztosítási járulékok után a munkaadók kamatkedvezményben nem részesülhetnek.

Jó karban levő 18-es Browning fegyver felszereléssel és 30 drb. tölténnyel 160 pengőért eladó. Cím a szerkesztőségben megtudható.

Perselyfosztogató betörő a gör. katolikus templomban. A gör. katolikus templomba kedd este ismételt betörtek és kifosztották az egyik perselyt, honnan mintegy ötven pengőt elvittek. A lelketlen perselyfosztogató, csakugy mint mult mult éven, a szegények nyomoruságos fillereit vitte el, a kegytárgyakhoz nem mert nyulni. A betört munkaközben megzavarhatták, mert az ajtóról levett reteszt, amivel különben a perselyt is feltörte, valamint egy kisollót és némi készpénzt hagyott a perselynél. A rendőrség megindította a nyomozást.

FRIEDMANN MANCI okl. zongoratanárnő külföldi tanulmányutjáról haza érkezett és a tanítást Kazinczy ucca 27. sz. a lakásán újból megkezdte.

Városi Mozi. Vasárnap Csákö és kalap 8 felv., kedden és szerdán *A szerelem éjszakája* 10 felvonásos spanyol történet Bánky Vilmával kerül bemutatásra.

ÜGYES PIPEREVASALÓNÓ e szakmába vágó munkákat vállal. Meghívásra házhöz jö-vők. — Cím: Nagy Ágnes Szabadság-tér 28.

Legszébben fest, tisztít
Özv. Rakovszky Sándorné helmufestő
Bercsényi ucca 5. szám

160 zempléni és abauji tanító tanfolyama Sárospatakon

Recesszánszát éli a magyar népoktatás gróf Klebelsberg Kunó minisztersége alatt. Emberreformot akar csinálni, a gyökeresen megváltozott viszonyoknak megfelelő új magyarokat akar nevelni, akik képesek lesznek a romokból új hazát építeni s fenntartani s viszszaszerezni azt, ami a miénk. Egy egész nemzetet megreformálni: gigászi terv. Csak nagy ember, töretlen hitű magyar ember vállalkozhat erre, aki hisz a maga erejében s a nemzet őseréjében. Aki fogalmat akar szerezni, mély, nagy koncepcióju elgondolásairól, olvassa el a „*Neonacionalizmus*” című könyvét.

A tanítók tiszteletteljes csodálattal adóznak neki s lelkesen követik elveit, amelyeket gyakorlati tekintetben az új *népiskolai tantervben* juttatott kifejezésre. Ezt

tanulja, ezt magyarázza most minden tanító, ennek az elveit, ennek az új módszerét akarja elsajátítani. S ezért nagy örömmel fogadta Zemplénum megye és Abauji-Tornavármegye tanítószága, amidőn arról értesült, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az új tanterv taglalására Sárospatakon aug. 27—szept. 1. közti 6 napon budapesti előadással tanfolyamot rendez. A szervezéssel *Petreczky Jenő* zemplénum megyei tanfelügyelőt bízta meg, aki ezen ki-tüntető megbízatásának várákozáson felül megfelelt, ugyanis a tanfolyamon a min. rendeletben megjelölt 100 tanító helyett 160 jelentkezett! Ezek közül 120 zempléni tanító. Ez egyben a zempléni és abauji tanítóknak is dicséretére válik, akik erre a munkára önként *saját költségükön* vállalkoztak. Mert senkitől, sem a minisztériumtól, sem a községektől, sem egyházi hatóságaitól egy fillér segítséget sem kaptak. Ez az *áldozatkészség* már többször megnyilvánult jellemvonása a tanítói karnak, amelyért őszinte megbecsülés és tisztelet illeti őket. Mert amikor ők arra törekednek, hogy az eddigi eredményeknél is sokkal nagyobb eredményeket érjenek el feltő gond- dal őrzött gyermekeink tanításánál és nevelésénél, megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek minden szülő- lőnek, a községnek s a hazának.

Mi az az új tanterv? Mi a lényege? Hiszen eddig is tanítottak és neveltek a tanítók, még pedig megelégedésünkre. Az új tanterv lényege a *nevelő gondolat*. Nagy haladást jelent a multtal szemben. A multban ugyanis az *értelmi* oktatás volt előtérben a neveléssel szemben. Ez a Herbart-iskola hatása, mely minden lelki funkciót, magát az erkölcsi jellemet, de az akaratot is pusztán értelemből vezette le. Azt hitték, hogy akit értelmessé, okossá tesznek, azt már jobba is tették. Ez nagy tévedés s erre mi magyarok, a kommunizmus alatt jöttünk rá. Bizony, aki csak értelmet mivel, az soha- sem tudhatja, hogy amikor tanít, nem egy leendő fenevad karmait csiszolgatja-e élesebbre. Bizony, jobb lett volna — ha a bolse- vizmus véreskezű hirhedt alakjai, akiknek cselekvésénél a nemes érzelmek (vallásosság, hazafiság) hiányozván, az állati ösztönök anarchiája használta fel az ér- telmet országrontásra, — inkább tudatlanok maradtak volna, mert akkor kiskaliberű csirkefogóknál többre nem vitték volna.

Az új tanterv nemcsak tanít, de nevel. Kineveli a vallásosság és hazafiság érzelmekötegeit biztos, eredményes módszerrel, érzelmek keletkezésével, átélésével, ezzel biztosítékot szerez arra, hogy az írás, olvasás, számolás alapvető készségeiben s a realismeretekben nyújtott tudás mint eszköz a jóra fog felhasználtatni. Ez a leghang- sulyozottabb elv. A másik az új módszer. Eddig a csekély szem- léltetést leszámítva inkább szá- vakkal tanítottak tanítóink. Leckét is feladtak a könyvből. Ezt a gyermek — ha értette, ha nem, betanulta, a vizsgán nagyszerűen el tudta mondani, aztán idővel elfelejtette, mert ez csak emléke- zetében élt. Ma a közlő módszer helyett a rávezető módszer ki-

Van szerencsénk a n. é. vásárló közönséget értesíteni, hogy
ujjonnan berendezett áruházunk
Sátoraljaujhelyben, Fő utca 14. sz. alatt
a Vármegyházzal szemben (volt Zinner-házban)

megnyilt

Áruházunkat a legkényesebb izlésnek is megfelelő kelengye, rőfös, női és férfi divatcikkekkel szerel- tük fel. Dus választékban kerülnek eladásra bel- és külföldi férfi és női szövetek, női és férfi fehérneműek, meny- asszonyi kelengyék, kötött-szövött áruk, szőnyeg, függöny, csipkék, szallag stb. — Minden cikk a legjobb gyártmányu. — **Legfőbb üzleti elvünk, hogy igen tisztelt vevőink legteljesebb megalégedését a jövőben is kiérdemeljük.**

A n. é. közönség jóindulatu pártfogását kérve maradunk Kiváló tisztelettel

Steindler Testvérek

BANÁN-BEHOZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN A LEGJÓBB TÁPLALÉK

B.P. TELEFON: 982-85

el ért el nagy hatást, me- gismétlése zajos ünne- pvetelte a szép számban közönség. — Magasan áll az est színvonalát főlé István zongorajátéka, aki kifosztó kéregője-t inter- kifogástalan művészi biz- l. L. Sebők Mária mű- és a Kramonai hegedős- lának jó előadásával járult keréhez. Őszintén ünne- Utoljára, de nem utolsó- mitjük meg *Lipsey Kriszta* művésznőt, aki miután át- első pillanatok bizonyta- mély átérzéssel és nagy- készséggel elevenítette- odi C. molli tételét, de a- obb hatású Chopin No- al érte el. Az egyes szá- vagy Béla kísérete zongorán- és elegánsan. Sz. Gy.

Közkórház elmebe- nek vasárnapi ka- előadása a legnagyobb és melletti kiváló sikerrel és a Máv. Altiszti kör kert- ében. Az elmebeteg mű- k bámulatos jelét adták a- köz simuló helyes fel- képességüknek s a legtel- n rászolgáltak a közönség- sére. Ki kell mégis emel- *Boros Miklós* nagyszerű- t és *Fekete Imre* konfe- *Dr. Kihindl Imre* osztály- legelismérésre méltóbb- tót végezte a kitűnő elő- egrendezésével.

tszázötven tanu ki- tása a bodrogközi pe- gyében. A bodrogközi- s ellen *Wagner Károly* al- élt, míg *dr. Barathy* lenpetíciót nyújtott be. A- sti kir. Itélőtáblát bizta- közí. bíróság a valódi- onyításával, miután a be- petíciókat elfogadta. A- t lefolytatását *dr. Oldh* budapesti itélőtáblai bíró- a sárospataki község- háza- ermében. A vizsgálat során- tven tanut hallgatnak ki, emcsak óriási összegeket, ngeteg időt is felemész- y négy-öt hétig is eltar- tanuk kihallgatása illetve- álat befolytatása.

Tűzek a megyében. Tűz pusztított hétfő reggel- *Illot Nándor* rátkai birtokán. *cer Kálmán* bérletében lévő- n egyik istállóban keletke- tűz, honnan rohamosan- tovább a magtárépületre. épületekben negyvenzer. y és állatállományban hu- gyezer pengő. A kár tűz- tás utján megtérül. — Va- ra virradó éjjel — eddig még- tlen okokból. — Erdőbénye- határában, *Szücs Gyula* rnagy birtokán mintegy- zekér szalma elégett. — A- ataki alsóhatárban Nagy- e gazdálkodó tanyája légegett. igen nagy. A tűz, egy- kazalból keletkezett s ter- evább.

Jövő év január és feb- havában lesz a szin- szezon. Amint értesülünk *Menyhért* szinigazgató a- évi január február havára- az ujhelyi színházi szezon-

Vánja az új tanterv, mely szerint semmit sem szabad közölni a tanulóval, amire ő maga is rájöhet. A tanító csak ott segítsen, ahol a gyermek nem képes önálló tevékenységre. Ennél a tanítási eljárásnál a tanító a gyermekeket gondolkodásra, öntevékenységre készíti, a tudást a gyermek a tanító művészi vezetése mellett önmaga szerzi s így az ismeret sajátjává lesz.

Ez a módszer helyes, mert kétségtelen, hogy a kulturát senki senki sem örökölni, azt senkire sem lehet ráerőszakolni, a tudást mindenkinek magának kell megszerezni. Uszni csak uszással, gondolkodni csak gondolkodással, vizsgálni csak vizsgálódással lehet megtanulni. Az új tanterv tehát önállóan gondolkodó embereket akar felnevelni. Ezt így fejezi ki: „A népiskola célja a hazának vallásos, erkölcsös, értelmes és öntudatosan hazafias polgárokat nevelni, kik az általános műveltség alapelemeit bírják és képesek arra, hogy ismereteiket a gyakorlati életben értékesítsék.”

Ezt tanulmányozták tanítóink a tanfolyamon. A miniszter Budapestről a legjobb előadókat küldte. Quint József, budai tanítóképző főigazgató vezette a tanfolyamot, akinek főrésze volt az új tanterv megalkotásában s aki most készíti hozzá az *utasítást* a miniszter megbízásából. Népiskolai vonatkozásban az ország első pedagógusa. A gyakorlati minta-tanítások bemutatására két előadó tanítót hozott magával, az egyik *Drozdy Gyula* budai gyakorló iskolai tanító, a másik *Stolmár László* a budapesti Pedagógiai Szeminárium előadója. A sárospataki tanítóképző intézet dísztermében folytak az előadások. A pódiumon rendes iskolai padokkal ellátott, mintegy 16 tanulóval bíró el. iskolát is rögtönöztek s a mintatanítók az elnök elméleti előadása után naponta 2-3 tanítást mutatnak be oly kiváló művésziességgel, hogy mindenkinek a csodálatát érdemelték ki. Délutánonként a hallottak és látottak alapos megvitatása következett, amelynek során a tanítók magas színvonalu hozzászólásokkal járultak hozzá az egyes módszertani eljárások tisz-

tázásához, értékük kiemeléséhez. Ez a tanfolyam csak csekély része annak a nyári munkának, amelyet a tanítók az annyira irigyelt nyári nagy vakációban végeztek. Bizony a nagy többség a pihenésre szánt szünetét különböző tanfolyamokon töltötte el. Ismerünk olyan tanítót is, aki hat nap kivételével az egész szünetét tanfolyamokon töltötte. Ez annak a jele, hogy a tanítószag munkaköre a háború után kibővült, jelentőségében nyert; a régi képzettség, megfeszített önképzés nélkül, nem elegendő a magas szög hivatás betöltéséhez. A tanítószag maga sürgeli, követeli az egyetemi tanítóképzést, amely beavatottak szerint a közeljövőben meg is valósul.

K. E.

Világzabadosom!
A technika csodája!
Tartóssága örökös! 10 éves garancia!

ZEPHIR
Tél
Fűtélésű, légfűtéses folytonzó kályha
„Zephir” kályhával fűt ma már a Makk-Ász is,
Ha jó kályhát akar, szerezz be már is!
10 kiló fával FŰT 24 órán át
EGY NORMÁL SZOBÁT
Leggazdaságosabb, leghigiénikusabb!

REKORD szén-, koks- és fűtélésű folytonzó kályhák. Vegyestűtelésű „ZEPHIR” kályhák. ELITE takaréktűzhelyek. Kéménytoldók.

Árlistát készíttünk ki!

HÉBER SÁNDOR

kályha- és tűzhelygyára, Budapest, VI. Vilmos császár ut 39. (Hajós-u. sarok)
L e r a k a t: Sátorajjuhelyen Behyna Testvérek vaskeresk., — Szerencsen Stein Jónás vaskeresk.

SÁRKÁNY JÁNOS

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegytisztító műhelye

Tompa uca 16. szám alatt

Felvételi tizletem:

Molnár István uca 5. sz. alatt (Pannonia szálló épület.)

Vállalom: Női és férfi ruhák, selymek, függönyök, butorhuzatok, szőnyegek, fejkendők, kézimunkák stb. vegyi tisztítását, minta után bármily színre való festését.

Gallérok, kézelők tisztítását. Gyászruhák festését 24 óra alatt.

Mindennemű községi és körjegyzői nyomtatvány könyvnyomdánkban beszerezhető

BUDAPESTRE UTAZTÁBAN
TEKINTSE MEG

IV. KOSSUTH LAJOS-UTCA 9.
TEL.: 4154-70
BUDAPEST LEGOLCSÓBB DÍVATHÁZA -
ELEGÁNS ÉS DIVATOS COSTUMÖKBEN, KABÁTOKBAN, RUHÁKBAN ÉS SOKBAN

Az Első Sátorajjuhelyi Hordógyár

DEUTSCH BLUM ÉS TÁRSAI

Hordóüzemében	Faarugyárában	Fakereskedésében
mindenféle nagyságu hordók, szüretelő és pinceedények, zsíros- és csomagoló hordók	Mindennemű asztalos munka, butor, épület munka; ajtók, ablakok, berendezések	Faragott fa, rud, deszka, lécz, zsindey, cseréppala, saját előállításu hajópadló, tüzifa

és legelőnyösebben beszerezhetők.
Telefonszám: 2

MEGHÍVÓ!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapest

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel
Park Nagyszálló
Budapest, VIII. Baross-tér 10
mert

20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője

olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból, (Kittűnő házi konyha)

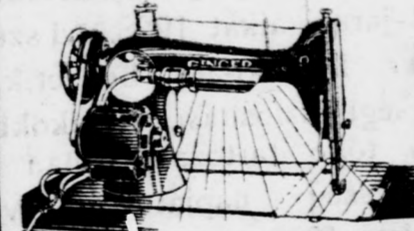
5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. — Előzetes szobamegrendelés ajánlatos.

SINGER
varrógépek

rég bevált jó minőségben

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Sátorajjuhely

Rákóczi uca 19

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház II-ik udvar

első emelet.

Midőn a n. é. közönséget tankönyveim megérkezéséről értesitem, egyben kérem, hogy **iskolai írószert szükségletét is nálam szerezz be.**

Saját pénzének ellensége az, aki bárminemű szükségletét nem nálam szerzi be. **SZABÓ PÁL** könyv-, zenemű- és papirkereskedése **SÁTORALJUHELY** Telefon 126

Nyomatott a lapulajdosos: Zemplén könyvnyomda és lapkiadó r. t. bethivel Sátorajjuhely. Felelős kiadó: Szentgyörgyi Géza r. t. igazgató